

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ - BOOK REVIEW

Ιωάννη Γ. Τζωάννου, «Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Εμπορική Ναυτιλία», ΙΟΒΕ, Αθήνα 1991

Η μελέτη αξιολογεί τις προτάσεις της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη δεύτερη φάση της κοινής ναυτιλιακής πολιτικής, παράλληλα με τις γενικότερες θεσμικές αλλαγές που θα προκαλέσει η ολοκλήρωση της Εσωτερικής Ευρωπαϊκής Αγοράς.

Οι προτάσεις για τη δεύτερη φάση της κοινής ναυτιλιακής πολιτικής προβλέπουν τη δημιουργία ενός κοινοτικού νηολογίου με την επωνυμία «EUROS» που θα λειτουργεί παράλληλα με τα εθνικά νηολόγια των χωρών-μελών. Στα πλοία που θα είναι νηολογημένα στο EUROS θα υπάρχει δυνατότητα απασχολήσεως αλλοδαπών πληρωμάτων από τρίτες χώρες σύμφωνα με τους εθνικούς τους μισθούς κατά το ήμισυ του κατωτέρου πληρώματος με στόχο τη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της Κοινοτικής ναυτιλίας.

Η μελέτη εκτιμά ότι οι προτάσεις της Επιτροπής για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του Κοινοτικού στόλου δεν προκαλούν τη δημιουργία ενός «Οχυρού Ευρώπη» (Fortress Europe) στον τομέα των ναυτιλιακών υπηρεσιών. Η εξέλιξη αυτή θεωρείται θετική για την Ελληνική ποντοπόρο ναυτιλία.

Παράλληλα όμως η Επιτροπή προτείνει την κατάργηση του προνομίου της ακτοπλοΐας, που θα προκαλούσε μεγάλες δυσχέρειες στον αμυντικό σχεδιασμό της χώρας, ιδιαίτερα σε σχέση με τον εθνικό έλεγχο των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών με τα Ελληνικά νησιά. Η εξασφάλιση του αμυντικού ελέγχου στις συγκοινωνίες αυτές προέχει από κάθε τυχόν όφελος που θα προέκυπτε για τους καταναλωτές των υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς από τον αυξημένο ανταγωνισμό.

Επίσης, η Επιτροπή παράλληλα με τις προτάσεις της για τη δεύτερη φάση της κοινής ναυτιλιακής πολιτικής έχει διατυπώσει ένα πλαίσιο κανόνων αναφορικά με τις κρατικές ενισχύσεις προς τη ναυτιλία. Από την αξιολόγηση των

κανόνων αυτών προκύπτει ότι δεν πρόκειται να θιγεί το Ελληνικό καθεστώς φορολογίας της ναυτιλιακής δραστηριότητας.

Εξάλλου, η επιδίωξη για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Κοινοτικής ναυτιλίας, φαίνεται να ανατρέπεται από την πληθώρα των γενικών ρυθμίσεων κοινωνικού χαρακτήρα που προτείνονται από την Επιτροπή στα πλαίσια της Ενιαίας Αγοράς.

Αρνητικές επιπτώσεις θα έχει επίσης η κατάργηση των δημοσιονομικών συνόρων με την επέκταση της εφαρμογής του ΦΠΑ στις ενδοκοινοτικές θαλάσσιες μεταφορές.

Η μελέτη περιλαμβάνει μια σειρά προτάσεων μέτρων πολιτικής, έναντι των σχεδίων της Επιτροπής με στόχο την άμβλυση των αρνητικών τους προεκτάσεων σε σχέση με τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας.

*

Παντελή Ορφανίδα και Θεοδωρή Αθανασίου, «Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Χημική Βιομηχανία», IOBE, Αθήνα 1991

Η μελέτη εξετάζει την συγκριτική θέση των δύο κλάδων στα πλαίσια της Κοινότητας, εντοπίζει τις διαφορές στην λειτουργία των αγορών και αναλύει την ανταγωνιστικότητα των υφισταμένων επιχειρήσεων. Στην συνέχεια εντοπίζονται οι συνέπειες που θα προκαλέσει η ενιαία αγορά στην Ελληνική βιομηχανία λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι απαραίτητες θεσμικές αλλαγές που υπαγορεύονται από την πράξη της ενιαίας αγοράς. Αναγκαία, η μελέτη εξετάζει τις δυνατότητες προσαρμογής των δύο αυτών κλάδων στις ανταγωνιστικές συνθήκες που δημιουργούνται με την κατάργηση του προστατευτισμού και τις παρεμβάσεις του κράτους στην παραγωγή και την διακίνηση των λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

Τέλος, η μελέτη διατυπώνει προτάσεις πολιτικής που πρέπει να υιοθετηθούν στους τομείς της παραγωγής και της διακινήσεως των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων για να καταστεί δυνατή η ομαλή προσαρμογή των δύο αυτών κλάδων της βιομηχανίας στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

*

Βασιλείου Δαλαμάγκα, «Φορολογικές Δαπάνες: Θεωρία και Πρακτική - Η Ελληνική εμπειρία», ΙΟΒΕ, Σειρά Επίκαιρων Θεμάτων, Αθήνα, 1991

Το πλέγμα των προνομίων που είναι ενσωματωμένα στο σύστημα των φόρων δεν έχει διερευνηθεί επαρκώς στην Ελλάδα, με συνέπεια να αγνοείται η σκοπιμότητα, η χρησιμότητα και το κόστος (σε όρους απώλειας εσόδων πλείστον όσων κατηγοριών φορολογικών δαπανών). Η μελέτη διαπιστώνει ότι οι διάφορες ευνοϊκές διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας συνεπάγονται μεγαλύτερη απώλεια εσόδων και από την ίδια την φοροδιαφυγή. Επίσης, πολλές μορφές φορολογικών δαπανών παραβιάζουν κατάφωρα τις αρχές της φορολογικής δικαιοσύνης και τους κανόνες που πρέπει να διέπουν τον αναδιανεμητικό ρόλο του κράτους. Συνεπώς, είναι προφανής η ανάγκη του εκσυγχρονισμού του φορολογικού συστήματος, μέσω της περιστολής και του εξορθολογισμού των φορολογικών προνομίων.

Στη μελέτη γίνεται μια συστηματική προσπάθεια καταγραφής όλων των ευνοϊκών ρυθμίσεων στο φόρο εισοδήματος (φυσικών και νομικών προσώπων) και στο ΦΠΑ, αποτίμησης του κόστους και αξιολόγησης της οικονομικής και κοινωνικής τους χρησιμότητας. Προτείνεται η κατάργηση ορισμένων φορολογικών δαπανών που δεν δικαιολογούνται από τις κρατούσες αντιλήψεις περί των λειτουργιών του σύγχρονου κράτους και η αντικατάσταση ορισμένων άλλων από ένα σύστημα μεταβιβαστικών πληρωμών κοινωνικού χαρακτήρα.

*